ማርቆስ ሐዋርያ

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሐዋርያትን በተንቀሳቀሰበት ሂዱና ለፍጥረት ሁሉ ወንጌልን አስተምሩ ብሎ አዘዛቸው። በትእዛዙ መሠረት ሐዋርያት ሁለት ሁለት ሆነው ከፊ አርድእት ጋራ ሰማ በልማ ብለው በየሀገረ ስብከታቸው ተሠማርተዋል። እንደዚሁ ሁሉ ቅ/ ማርቆስም በሰማ እስክንድርያ ደርሶዋለች። የቅዱስ ማርቆስ አባት አርስጦቦሉስ ይባላል፤ እናቱም ማርያም ትባላለች የማርቆስ የመጀመሪያው የልጅነት መጠሪያ ስሙ ዮሐንስ ይባል ነበር። የማርቆስ አባት አርስጦቦሉስና በርናባስ ወንድማማቾች ነበሩ ቆላ ፬ ፡ 14። እነርሱም በአባት እንጂ በእናት አይገናኙም ነበርና አርስጦቦሉስ ከበርናባስ እናት የምትወለደውን የበርናባስን እኅት ማርያምን አግብቶ ማርቆስ የተባለውን ዮሐንስን ወለደ። የአርስጦቦሉስንና የበርናባስን ያጎት ወይም የአክስት ልጅ ከንክርድያን (ሌርጌትዋን) ቅ ጴጥሮስ አግብቷት ነበር። ማርቆስም አክስቱን የጴጥሮስን ሚስት ለመጠየቅ አንዳንድ ቀን ወደ ጴጥሮስ ቤት ይመላለስ ነበርና ስለዚህ የክርስቶስን ነገር ከቅዱስ ጴጥሮስ አፍ ሰምቶ አመነ። ተጠመቀ በኋላም ጌታችን ሰባ ሁለቱን አርድእት ሲመርጥ ማርቆስም ከሰባሁለቱ ጋራ ተቆጠረ አባቱ አርጦቦሉስ ግን ገና አሪታዊ ነበር። ቅ. ማርቆስም ዘአንበሳ ማርቆስ አንበሳው ማርቆስ ይባል ጀመር እንደዚህም የተባለበትን ምክንያት ተቂት እንገልጸለን ከዕለታት አንድ ቀን ከኢየሩሳሌም ተነሥቶ ከአባቱ ጋራ ወደ ዮርዳኖስ ወንዝ ሲወርዱ ወንድ አንበሳና ሴት አንበሳ ባንድነት ሆነው ተነሡባቸውና ወደ እነርሱ መጡ አርስጦቦሉስም አንበሶቹን ባየ ጊዜ እጅግ ፈራና ተንቀጠቀጠ ልጄ ሆይ እኔ ሽማግሌ ስለሆንኩ ሸሽቼ ለማምለጥ አልችልም የእግዚአብሔር ፈቃዱ ከሆነ እነኝ ይብሉኝ አንተ ግን ገና ጎልማሳ ስለ ሆንህ ሸሽተህ ለማምለጥ ትችላለህና ራስህን አድን አለው ቅ/ማርቆስም ከአባቱ እና ይህን በሰማ ጊዜ አባቴ ሆይ በስሙ ያመንሁበት ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ያድነናልና አይዞህ አትፍራ አለው። አንበሶቹም እያገሡና እየተገሩ መጡ ወደ እነሱ በቀረቡ ጊዜ ማርቆስ በታላቅ ቃል እየጮኸ የሕያው እግዚአብሔር ልጅ ኢየሱስ ክርስቶስ ሰንጥቆ ይገድላችሁ ልጆቻችሁም ይጠፉ ብሎ ረገማቸው ያን ጊዜ ሁለቱም አንበሶች እየተሠነጠቁ ሞቱ ግልገሎቻቸውም የሚመገባቸው አጥተው እየሞቱ ተገኙ ስለዚህ አንበሳው ማርቆስ (ማርቆስ ዘአንበሳ) ተባለ ይላሉ። ብኢቤት የጻፈውን የእስክንድርያን ሊቃነ ጳጳሳት ታሪክ 38 ኛውን ገጽ ተመልከት የሀገራችን የኢትዮጵያ ሊቃውንት ግን አንበሳ ለላም ጌታው ነው ጠላቱ ሆኖ እንዲሠብረው እሱም በግብፅ አምልኮ ተላህምን እየፍቷልና። ዘአንበሳ ማርቆስ ተባለ ብለው ተርጎመውታል ቀድሞ የታተመውን ትርጓሜ ወንጌል 200 ገጽ ተመ. ። ደግሞ አንበሳ ባገሣ ጊዜ ድምፁ ከሩቅ ይሰማልና እንስሳት ሁሉ ይደነግጣሉ። አራዊት ይገዛሉ፤ ማርቆስም በግብፅ ሆኖ የወንጌል ስብከት በጀመረ ጊዜ የስብከቱ ድምፅ በግብፅ አውራጃች ሁሉ ስለ ተሰማ አጋንንት ደንግጠዋል መናፍቃን ተገሥጸዋልና አንበሳው ማርቆስ (ዘአንበሳ ማርቆስ) ተባለ ይላሉ በአባ ጊዮርጊስ ድርሰት ሰዓታት በሚባለው ከሎሙ ሠራዊት መላእክት መንፈሳውያን በሚለው ውስጥ ተመ. አርስጦቦሉስም ልጁ ማርቆስ በአንበሶች ላይ ያደረገውን ታምራቱን አይቶ ልጄ ሆይ እስከ ዛሬ ልጄ ነበርህ ከእንግዲህ ወዲህ ግን አባቴ እልሃለሁ አለው። ከዚያም በኋላ አርስጦቦሉስ በክርስቶስ አመነ ወንድሙ በርናባስ ግን አስቀድሞ ስለአመነ ከሰባሁለቱ አርድእት ተቆጥሮ ከቅ/ ጳውሎስ ጋር እየሆነ ሲያስተምር የኖረ ነው የሐዋ ሥራ ፲፩ ፳፪ - ፴፩ አርስጦቦሉስን ም ቅዱስ ጳውሎስ በሮሜ መልእክቱ የአርስጦቦሉስን ሰዎች እንደምት ናችሁ በሉ ብሎ ስሙን ጠርቶታል። ሮሜ 16 ቁ 10 ይህ አርስጦቦሉስ አስቀድሞ በእውነት ስላመነ በሮም አገር ይኖር ነበርና ምናልባት ብዙ ወዳጆችና ቤተሰቦች በሮም አገር ይኖሩት ይሆናል ብሎ ብሎ እሴት በጻፈው የእስክንድርያ ሊቃነ ጳጳሳት ታሪክ 37ና 38 ገጽ ላይ ያስረዳል።

የገሊላ አውራጃ በሚሆን ቤታና መርግ በሆነ ጊዜ ወይን የሆነውን ውሀውን እየቀዱ በዕቱ ጋኖች ከሞሉት አገልጋዮች አንዱ ማርቆስ ነበር ይባላል። ከትንሣኤም በኋላ ሐዋርያት አይሁድን ፈርተው በሩን በዝግተው የተቀመጡበትና ጌታችን በዝግ ቤት ገብቶ ለሐዋርያት የተገለጠበት የማርቆስ እናት ቤት ነው የሐ 20 ቁ 19 ቅ. ጴጥሮስንም ሄሮድስ በግዞት ቤት ባሰረው ጊዜ መልአኩ ከግዞት ቤት አውጥቶ መጀመሪያ እየመራ የወሰደው ወደ ማርቆስ እናት ቤት ነው። የሐዋ. ሥራ 12. ቁ. 12 ቅ. ጴጥሮስም ማርቆስን ልጄ ይለው ነበር። ምክንያቱም ከላይ እንደ ገለጽነው የማርቆስ አክስት የጴጥሮስ ሚስት ነበረችና እያስተማረ ስላሳደገው ነው። 1 ጴጥ. 5 13። ወንጌሉንም የጻፈው ጴጥሮስ እየነገረው ነው ይባላል። የተአምረ ኢየሱስ መጽሐፍ ተመ። ቅ. ማርቆስ በጵንፍልያ ከቅ. ጳውሎስ ጋራ ሳለ መከራ ቢጸናበት ልጅም ስለ ሆነ ከእሱ ተለይቶ ወደ እናቱ ቤት ወደ ኢየሩሳሌም ስለ ተመለሰ ጳውሎስ ተቀይሞት ነበር። የሐዋ. ሥራ 13፡ 13 ከብዙ ጊዜም በኋላ ጳውሎስና በርናባስ ለስብከት ሲሄዱ በርናባስ ማርቆስን እንደ ገና ለማስከተል አስቦ ነበር ነገር ግን ከዚህ ቀደም በጵንፍልያ ሳለ በመከራው ጊዜ ተለይቶ ስለ ሄደ ጳውሎስ 2ተኛ ማርቆስን ለማስከተል አልወደደም። ስለዚህ በጳውሎስና በርናባስም መካከል ትልቅ መለያየትና መከፋፋት ተደረገና ጳውሎስ ሲላስን መርጦ ከእሱ ጋራ ለብቻው ሄደ ይላል የሐ. 15፡ 37-41

ሰው ምንም ጻድቅና ደግ ቢሆን ለሁ ተለዋዋጭ መሆኑ አይቀርምና ቅዱሳን የተባሉ ጳውሎስና በርናባስ እንኳ ከመለያየትና ከመከፋፋት የደረሱበት ማርቆስ የበርናባስ የወንድም ልጅ

www.ethiopianorthodox.org

ስለሆነ በርናባስ ልቡ ለዘመድ ስለ አደ
ላበት ነው እንጅ ቅ . ጳውሎስ ማርቆስ
ስን በማይገባ ተቀይሞታል ብሎ አይ
መስልም ።
ነገር ግን ቅዱሳን ምንም ቢቀያየሙ ደ
ግሞ ስለ እግዚአብሔር ብለው ይቅርታ
ማድረጋቸው አይቀርምና ቅ . ጳውሎስ
በሮሜ ታሥሮ ሳለ ማርቆስን አምጣልኝ
ብሎ ወደ ጢሞቴዎስ ጻፈ ። ጢሞቴዎ
ስም ወስዶ አስታርቆታል በእሥርም
ቤት ሲያገለግለው ነበር 2ኛ ጢሞ 4፥11

በ52 ዓ.ም ግን ቅ . ጴጥሮስ በእስያና
በሌሎችም አገሮች እየዞረ ሲያስተምር
ማርቆስንም ወደ እስክንድርያ (ካይሮ)
ሄደህ አስተምር ብሎ ላከው ማርቆስ
እስክንድርያ በደረሰ ጊዜ ገና ከከተማው
በር ሲደርስ የጫማው ማዘቢያ (ቶታኑ)
ተበጠሰበት ። በዚህም አዝኖ ሳለ አንያ
ኑ የሚባል ጫማ ሠፊ አለ ብለው ስለ
ነገሩት ወደ ጫማ ሠፊ ሄደ ጫማውንም
እስቲ ሠሩለት ድረስ ቅ . ማርቆስ ባጠ
ገቡ ተቀምጦ የጌታችን የኢየሱስ ክርስ
ቶስን ነገር ይነግረው ጀመር አንያኑም
በዚህ ነገር ደስ ስላለው ወደ ቤቱ ወስዶ
አሣደረው ። በዚህም ምክንያት እስተ
ምሮና አሳምኖ አጠመቀው ከዮቲትም
ወራት በኋላ ዲቁና ሾመው ተተሎም ቅ
ስና ሾመው ቅ . ማርቆስም በእስክንድ
ርያ በሌሎችም አፍሪቃ አገሮች በግብ
ጽ አውራጃዎች እየዞረ 8 ዓመት ያህል
ካስተማረ በኋላ አንያኑን ጳጳስ አድርጎ
ሾመው ሌሎችም 3 ቀሳውስትና 7 ዲያ
ቆናት ሾመ በክርስቶስ ያመኑትም ሁሉ
ደስ አላቸው በዚያው በእስክንድርያ ከ
ተማ በባሕር ዳር ቤተ ክርስቲያን ለመ
ሥራት ተጀመረ ።

ነገር ግን ብዙ ጣዖታትን የሚያመልኩ
አሕዛብ ይህን ነገር በሰሙ ጊዜ በቁጣ
ተነሥተው ማርቆስን ያዙት ። በዚያም
ዘመን ትንሣኤ በሚያዝያ 29 ቀን ውሎ
ነበርና በማግሥቱ በሚያዝያ 30 ቀን አ
ንገቱን በገመድ አሥረው ከተማ ለከ
ተማ እየጎተቱ ገደሉት ። ክርስቲያኖች
ም ሥጋውን (በድኑን) አንሥተው ቤ
ተ ክርስቲያን ለመሥራት በጀመሩበት
ሥፍራ ቀበሩት በወንበሩም አንያኑ ተ
ቀመጠ(ተተካ) ይህ አንያኑም ባለሚስት
ና ባለ ልጆች ነበር ። ስለዚህ ከዚያ ጀም
ሮ እስከ ዛሬ ድረስ እስክንድርያ የማር
ቆስ ወንበር ስትባል ትኖራለች ከዚህ
ቀጥለን ቅ. ማርቆስ ካረፈ በኋላ አሁን
በቅርቡ በ64 ዓ.ም. ሰኔ 18 ቀን የተደረ
ገውን ፍልሰት እስታውሰን ባጭሩ እን
ጽፋለን ቅ.ማርቆስ ካረፈ እስከ 64 ዓ.ም.
ሰኔ 18 ቀን ድረስ 1ሺህ 904 ዓመት
ሆኖት ነበር ዛሬ በ74 ዓ.ም. ግን 1ሺህ
914 ዓመት መሆኑ ነው 2ቱ የቤኒስ ነጋ
ዴዎች የቅ. ማርቆስን ዓፅም በሥውር
ወስደው በቤኒስ ከተማ አስቀምጠውት
እስከ 60 ዓ.ም. ድረስ ኖሯል ።
በዚያም ከተማ 1ሺህ ዘመን ያህል እንደ
ተቀመጠ የሮሙ ፓትርያርክ ፓፓ ፓል/
6ተኛው ጳውሎስ ዓፅሙ ወደ ጥንታዊ
ሥፍራው ወደ ምድረ ግብፅ እንዲመለስ
አደረጉት ያን ጊዜ ከ80 አገሮች የተላኩ
1ሺህ 251 የቤተ ክርስቲያን አባሎችና
እንደራሴዎች በብዙ መቶ ሺህ የሚቆ
ጠሩ ምዕመናን በካይሮ ተገኝተው ከቤኒ
ስም ወደ ካይሮ መጥተው የቅ.ማርቆስን
በዓለ ፍልሰቱን አከብረው ውለዋል
ሲል አዲስ ዘመን ጋዜጣ ሰኔ 18 ቀን
64 ዓ.ም. ጽፎ አዘክሮ አስተላልፎታል
ይኸው ዛሬ 10 ዓመቱ መሆኑ ነው ።

አባ ቸርነት ጋሻው በዛ